

Nr 19.

Av herr **Gullberg**, om inlösen till staten av elektriska belysningsanordningar i vissa kasernetablissemang.

I flertalet av arméns kasernetablissemang äro bostäderna för underofficerspersonalen försedda med elektriska belysningsanordningar anskaffade på kronans bekostnad.

Införandet av elektrisk belysning i nyare kaserner har ägt rum i samband med uppförandet. Enligt plan skola också bostäderna i de kaserner, som äro under byggnad, förses med elektriskt ljus. För flertalet kaserner av äldre datum har däremot dylik belysning icke från början inletts, men på grund av den stora knappheten och därav betingade höga priser på fotogen, karbid och dylika belysningsämnen, som under krigsåren förefunnits, har Kungl. Maj:t behjärtat de framställningar om åtgärder från Kungl. Maj:ts sida till belysningsfrågans ordnande, som ingivits från underofficerarnas sammanslutning, svenska underofficersförbundet, och under föregående år efter verkställd utredning av kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement, vilken utredning är daterad den 12 januari 1918, anvisat erforderliga medel för bostädernas inom nämnda kasernetablissemang förseende med elektrisk belysning. För närvarande torde alltså underofficersbostäderna i alla kaserner, med undantag av ett fåtal, vars förflyttning är planerad, vara försedda med elektrisk belysning.

I vissa för ett tiotal år sedan uppförda kaserner hava emellertid underofficerskårerna på egen bekostnad låtit indraga ledningar för elektrisk belysning. Detta har i regel ägt rum, innan Kungl. Maj:t funnit skäligt förse några underofficersbostäder med dylika belysningsanordningar.

Då nu de flesta underofficerskårer erhållit förmånen av elektrisk belysning på statens bekostnad och de kårer, som själva genom upptagande av amorteringslån anskaffat sådan belysning och därigenom förbättrat sina bostäder och ökat deras värde, nu måste säga sig, att om de icke iklätt

sig dessa utgifter utan ställt sig avvaktande, de givetvis också skulle kommit i åtnjutande av samma förmån, som staten berett övriga underofficerare, synes det dem som om staten borde övertaga de elektriska ledningarna mot gottgörelse för de kostnader, som åsamkats kårerna, för att sätta bostäderna i dess nuvarande skick i belysningshänseende.

Visserligen kan det sägas, att dessa underofficerskårer genom att gå utvecklingen i förväg föregripit myndigheterna i deras åtgärder, men indragandet av elektrisk belysning i de åtta kasernetablisement, det här är fråga om, ägde rum antingen vid en tidpunkt, då staten ännu icke ansåg sig äga någon skyldighet i berörda hänseende eller ock under de första krigsåren, då de funno sig stå inför olägenheterna av att sakna belysningsämnen och Kungl. Maj:t visserligen behjärtat saken, men icke ansåg sig disponera medel för ändamålet.

Av kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement förut åberopade utredning framgår, att det är i åtta kasernetablisement, underofficerskårerna helt eller delvis på egen bekostnad inlett elektrisk belysning i bostäderna. För sju etablisement uppgår underofficerskårernas kostnader härför till sammanlagt 33,653: — kronor. För ett etablisement, där underofficerskåren delvis infört elektrisk belysning, saknas kostnadsuppgift.

Med all sannolikhet hade staten låtit inleda elektrisk belysning i nämnda kasernbostäder, därest underofficerskårerna icke förut vidtagit denna åtgärd. Likaledes torde det vara visst, att kostnaderna för staten, enär arbetet kommit att i sin helhet utföras under krigsåren, skulle blivit avsevärt högre än det pris, underofficerarna tidigare fått vidkännas och till vilket nu ledningarna hembjudas staten. Då det dessutom synes billigt och rättvist, att samma förmån beträffande belysningsförhållanden tillkommer samtliga underofficerare, som åtnjuta bostad i kronans hus, tillåter jag mig härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att i de kasernetablisement, där underofficerskårerna på egen bekostnad verkställt indragning av elektrisk belysning i bostäderna, staten inlöser ledningarna, antingen till den kostnad kårerna bevisligen haft eller ock till pris, som efter värdering fastställles.

Stockholm den 18 januari 1919.

Wilhelm Gullberg.